

Verslag bezoek Sarita Colonia 2010

Op zondag stond mijn bezoek aan de beruchte Sarita Colonia gevangenis in de planning.

Mijn lokale vriend zou meegaan dus ik heb hem 's ochtends vroeg opgehaald.

Het vinden van een taxi was in eerste instantie best lastig aangezien niet elke taxichauffeur naar Callao wil rijden. Callao is een buitenstad van Lima, de huizen zijn verpauperd, criminaliteit heerst overal en het is volgebouwd met fabrieken en visindustrie. Het enige pareltje is de Peruviaanse Marinebasis welke ook in Callao ligt. Na een poosje besloot mijn vriend om zelf een bevriende taxichauffeur te bellen om ons naar Callao te brengen. De rit vanuit Chorillos naar Callao was ongeveer 30 kilometer.

Ik begon de omgeving al te herkennen en al snel arriveerden we. Er was niets, maar dan ook niets veranderd sinds vorig jaar, wat een rotzooi! De gevangenis is echt niets meer dan een oude betonnen bunker uit de jaren '60. Buiten stonden 5 zwaar bewapende bewakers een sigaretje te roken.

De rij was niet lang en al gauw werden onze paspoorten gecontroleerd en kregen we een stempel op onze arm. Zelfs buiten de muren voel je de dreiging van de beruchte gevangenis.

Eenmaal binnen werd ik zoals gebruikelijk van top tot teen gefouilleerd en werden mijn spullen doorzocht, werd mijn paspoort ingenomen en kreeg ik nog een stempel. Ik had 2 tassen met kleding en Nederlandse dingen zoals Cup-A-Soup bij me. Ook zaten er enkele wit/oranje vesten met daarop de Nederlandse vlag in mijn tas, speciaal voor het WK. Een enkele blik van de norske bewaker was genoeg om te concluderen dat kleding met vlaggen en zwarte kleding niet mogen. Ik kon de tas wel achterlaten zodat ik hem later weer mee terug kon nemen. Hier nam ik geen genoeg mee en zou hoe dan ook die kleding binnen krijgen.

Ik liep weg van de bewaker richting de balie, mijn Peruviaanse vriend volgde me. Ik gaf mijn vriend de tassen en vroeg hem een paar mensen achter me in de rij te gaan staan. En na enkele minuten en stempels later waren mijn vriend en ik zonder problemen door de controle gekomen. Voor Peruvianen gelden schijnbaar geen regels in de gevangenis. Via een nauwe doorgang kwamen we op een open binnenplaatsje wat ooit in een ver verleden eens als tuintje was aangelegd.

We kwamen inmiddels aan bij de 3e controlepost en ik werd meteen uit de rij gepikt door 2 bewakers. Ik voelde me licht geïntimideerd en ik werd al snel ondervraagd. Ze vroegen me naar mijn bezoek aan Peru, wie ik zou bezoeken en in welke afdeling ze zaten. Ik gaf ze antwoord en meteen werd me om geld gevraagd. De bewakers hadden dorst en dwongen me om 5 Sol (€ 1,25) voor een fles Coca Cola af te staan, want ze hadden dorst. Terwijl ik betaalde begonnen enkele Peruviaanse gedetineerden tegen een hek te slaan en te schreeuwen naar ons. De bewaker schreeuwde iets in het Spaans en meteen waren ze ook weer stil. "Junkies" legde de bewaker me uit met een grote glimlach. Ik vervolgde mijn weg door de gevangenis en bedacht me wat een vreselijke vent dat was. Ik herkende de weg welke liep naar de afdeling waar ik de Nederlandse mannen zou bezoeken. Een bewaker opende een roestig hek en we waren eindelijk op de afdeling waar de Nederlandse mannen zich bevonden. De hitte, de stank en het geschreeuw komen je meteen tegemoet.

Meteen stonden we op een kleine, overvolle binnenplaats vol met Peruviaanse gedetineerden. De grote grauwe betonnen muren en vloer zijn zwart van viezigheid en hier en daar lopen kevers en torren.

Mijn eerste blik was honderden Peruviaanse gedetineerden welke door elkaar heen liepen, het is een krioelend mierennest. Op het smerige beton lagen tientallen gedetineerden tevergeefs verkoeling te zoeken tegen de hitte. We liepen midden tussen de Peruviaanse criminelen en je voelde het intimiderende gevangenisleven. Het maakt niet uit waar je loopt; continu 20 cm. voor je, achter je, links of rechts van je, staan gedetineerden te schreeuwen en te duwen.

Ik liep door naar de slaapzaal die bestond uit een betonnen bunker vol met stapelbedden. Het was er bloedheet, de stank was niet te harden en alle ogen waren op mij gericht. Ik voelde me geïntimideerd en liep door naar achteren in de hoek, waar de Nederlanders sliepen.

Al snel zag ik twee Nederlanders op een smerige doorgelegen matras in de hoek zitten. Ze zagen mij eerder als ik hen zag en al snel werd ik geknuffeld en begroet door het duo. Ik heb ze vorig jaar ook ontmoet in de gevangenis, het zijn mannen van in de 60 uit het westen van het land en ze hebben het erg zwaar. Ik schrok en zag meteen dat ze sterk vermagerd waren, een droeg nog precies dezelfde kleren als vorig jaar en ook waren hun nagels volledig stuk wegens gebrek aan calcium.

Ze waren zo blij me te zien en ze wilden alles van me weten en over wat er allemaal in Nederland speelt. Ze waren vooral in voetbal en politiek geïnteresseerd. Al snel kwamen nog drie Nederlanders naar ons toe. Ze hadden allen jarenlange celstraffen. Ik bood aan wat te drinken te kopen bij het gevangeniswinkeltje, maar dit werd me strikt geweigerd. "Jullie zijn onze gasten, wij betalen" werd ons zeer gastvrij aangeboden. Er werd meteen plaats voor ons gemaakt op de matras zodat we niet op het beton hoefden te zitten. Onder de matras zat geen vering maar bevonden zich ijzeren stangen, ik vond het maar verschrikkelijk zitten. "Ha ha, ik slaap er al jaren prima op" zei hij daarop.

Ik keek verder de slaapzaal in en zag een oude vermagerde Duitser op bed liggen die ik nog van vorig jaar herkende. Hij lag nog op precies dezelfde plaats als het jaar daarvoor. De gedetineerden krijgen € 30,- per maand van de Nederlandse Ambassade, dus ze leven van 1 euro per dag, ze hadden speciaal gespaard voor ons bezoek!

Terwijl we in gesprek waren keek ik nog eens goed om me heen. Overal was het smerig, lopen insecten en mensen liggen overal op de vloer te slapen. " 's Nachts kruipen de ratten hier soms over de vloer" vertelde hij mij. De Nederlander vertelde trots over zijn stapelbed in de hoek, hij heeft er dan ook meer dan 800 dollar voor betaald. Door middel van een waslijn en een oud laken kon hij zich volledig afschermen van de rest van de gedetineerden, het is het enige plekje waar hij zich kon terugtrekken. Het enige wat hij bezat waren een aantal oude boeken, een vieze deken, een verroeste waterkoker en een pen en papier. De situatie in de slaapzaal is verschrikkelijk. Het is er smerig, overbevolkt en het was er vreselijk warm. "In de zomer is het binnen gemakkelijk 40 graden en in de winter bevries je hier" Enige vorm van ventilatie of verwarming is er niet, het enige beetje lucht dat binnenkomt, komt uit een

sleuf bovenaan de grauwe betonnen muur. Het ging volgens hem redelijk goed, ondanks dat deze man niets bezat bleef hij positief over de situatie waarin hij verkeerde. Samen met een andere Nederlander komen ze hun dagen door met breien en haken in een vieze en stoffige werkplaats, waar maar een aantal mensen simpele werkzaamheden kunnen verrichten. Samen sparen ze geld om wol en jute te kopen, daarmee kleden te haken en zo proberen ze de uitzichtloze dagen min of meer door te komen. Contact met vrienden of familie heeft men amper.

"Je komt alleen de wereld op en je gaat er alleen weer af" was zijn antwoord. Ik vroeg hem of hij veel contact heeft met de Peruviaanse gedetineerden. "Nee, niemand is te vertrouwen hier, ik vertrouw mijzelf soms niet eens meer" zei hij.

'S nachts is er vaak enorm veel lawaai aan de andere kant van de gevangenis. Er zijn regelmatig opstanden en grote vechtpartijen waarbij wapens en soms zelfs bommen worden gebruikt om de gedetineerden te kalmeren. Het merendeel bestaat uit bendeleden afkomstig uit Callao en Lima die dit veroorzaken. Op de afdeling van de Nederlanders viel het volgens hen nog mee; enkele grote knokpartijen en 5 doden dit jaar, waarvan enkele uit pure wanhoop een overdosis drugs hadden genomen. "Wiet en cocaïne koop je voor 5 euro bij een bewaker" zei een Nederlander. "Het is hier één corrupte bende" beaamde een andere Nederlander.

Ik vroeg hoe het eten was. Het eten bestaat meestal uit kleine porties rijst, bonen en stukjes restvlees zoals bijvoorbeeld pens. "Maar de pens word wel schoongespoten voor het wordt gekookt hoor" lachte een Nederlander. "Wat je in Nederland zelfs je hond niet voorschotelt krijg je hier soms te eten" zei een andere gevangene. Ze hebben vaak diaree of een voedselvergiftiging omdat de hygiëne ronduit belabberd is in de gevangenis. Later die dag zag ik nog enkele gedetineerden met een enorme pan soep lopen, het stonk en ik zag zelfs nog een vies insect over de pan lopen.

Ik had enkele tassen met o.a. kleding en gedroogd voedsel, hetgeen ik hen gaf. Een aantal Nederlanders die het nodig hadden heb ik een WK-vest gegeven. Trots trok een Nederlander het vest aan en zei: "Ik ben en blijf een Hollander, ook al zit in nu in Peru"

Enkele weken na mijn bezoek en na de WK-finale belden de Nederlanders mij met de mededeling dat de Hollandse vesten de sfeer goed hebben gedaan op de afdeling, ze kregen van iedereen schouderklopjes. Zo is er toch af en toe een lichtpuntje in het uitzichtloze leven in de Sarita Colonia gevangenis.

Ik liep weer tussen de honderden andere gedetineerden op de binnenplaats. Er staan 2 kleine houten kraampjes waar o.a. rijst, bonen en drinkwater te koop is. In het midden staat een oud biljard dat alleen gebruikt wordt door de grote jongens van de afdeling, mits je geld hebt. Tegen een grauwe betonnen muur zaten tientallen Peruviaanse gedetineerden doelloos voor zich uit te staren. Sommigen hadden alleen een gescheurde broek aan. Een enkeling probeert stuivers te verdienen door andere gedetineerden te ontluizen.

Terwijl we druk in gesprek waren met de Nederlanders op de binnenplaats werden we weer gewenkt

door een paar andere Nederlanders. Een Nederlander had telefoonhouders en portemonneetjes gehaakt en wilde deze naar zijn moeder sturen, in de hoop er wat geld aan te kunnen verdienen. De man was van beroep autospuitser en hoopt na zijn vrijlating zijn werk weer op te pakken om zijn leven weer op de rails te krijgen. Hij heeft erg spijt van zijn daad en mist zijn kinderen.

Ons bezoek liep weer ten einde, we namen afscheid van de Nederlanders en we liepen weer naar de poort. Ze liepen met ons mee naar de poort maar daar werd ons medegedeeld dat we niet naar buiten mochten, of we moesten meteen 50 Soles (€ 12,50) betalen. Dit deden we niet, dus moesten we weer een uur wachten tot de poorten weer opengingen. Tot die tijd bleven de Nederlanders ook bij ons wachten.

Ik zal nooit vergeten dat een Nederlander als laatste zei: "De situatie hier is verschrikkelijk, ik accepteer mijn straf want ik heb een domme fout gemaakt, maar ik wil wel als mens behandeld worden en dat word ik hier niet". De bewakers openden het grote stalen hek weer voor ons. We beloofden dat we zouden schrijven.

Ik kreeg mijn paspoort terug en mijn Peruviaanse vriend en ik werden weer naar buiten geleid. De hele terugweg in de taxi hebben we niets tegen elkaar gezegd, zoveel indruk maakte het bezoek aan de hel van Lima. Na een uur verbrak mijn vriend de stilte en zei: "Ik heb 20 jaar niet gerookt, maar geef me nu eerst maar een sigaret, ik ga daar nooit meer heen. Wat een hel!"

Jasper Bloemendal, mei 2010